

Vniuersalia Scoti,

nec propinquū: ergo quando corrumptuntur est per accidens, ratione illius, cui sunt coniuncta, quod habet in se principium corruptionis. Ad argumentum in oppositum patet per secundam conclusionem.

ARTIC. VI.

Per quid natura communis efficiatur realiter singularis?

EGIMVS in precedentibus Articulis de communitate naturarum, & de illis, quae ad tales communitatem concernebant, nunc autem in Articlelo presenti restat agendum, per quid quilibet natura communis creata, tam substantialis, quam accidentalis, reddatur à parte rei singularis, & incomunicabilis. Non enim queritur hic (vt optime notauit Trombeta 5. Metaph. quest. 5. q. ad oppositum ex Doct. in 2. dist. 3. q. 2.) de causa individuationis individui intentionalis: nam vt sic individuum est formaliter tale ab intentione secunda, & esse à parte intellectu: & idem suo modo de individuo reali dicatur: est enim formaliter tale, singulariter; & effectus ab agente ipsum producente: nec queritur de singulari per quid est unum numero: nam dicitur formaliter tale ab unitate numerali: quod igitur queritur, est cum Petrus, v. g. sit à parte rei alteri incomunicabilis, & repugnet illi pluribus communari, ac etiam plurificari: quid est illud, per quod ei talis incomunicabilitas prouenit; & per quod illum talis repugnantia, & unitas numeralis consequuntur. Itaque sit sensus huius difficultatis: quid est illud, per quod Petrus conuenit, tamen per fundamentum proximum, esse singularem, esse incomunicabilem, esse individuum à se, & dividit à quilibet alio, esse primam substantiam, & esse unum numero: nam hec omnia ad principiū individuationis, quodēque sit illud, consequuntur: in qua re varia sunt Doctorum sententiae, quas cum suis fund. mentis refert, & refutat Doctor in 2. distinct. 3. quest. 2. 3. 4. 5. & 6.

1. Sententia.

2. Argum.

Secundū.

Prima sententia est Henrici de Ganda quoilib. 5. quest. 8. & 15. afferentis substantiam materialem non individuari per aliquid positum, sed per negationem: quam probat primo, nihil est individuum in se, nisi propter individuationem: sed Petrus est individus in se, & hoc per individuationem: quia est negatio: ritur per negationem constitutur in esse individuū, & singularis.

Secundo, si substantia materialis individuatur per aliquid positum, illud eset, vel materia, vel forma, vel aliquid consequens ad materiam, & formam: non per materiam, vt statim dicimus: nec per formam. Quia queram de forma per quid individuat: si respondeas quod per aliam formam, dabatur processus in infinitum: nec per aliquid consequens: quia queram de illo eodem modo: ergo standum erit, quod per negationem sit individuationis principium.

Secundo, quæcunque natura est vniuersalis, quatenus habet esse obiectum, & apprehensum per intellectum: ergo eadem natura habet esse singulare, quatenus habet esse ad extra, & materiale: ergo materia est individuationis principium.

Tertio

Secunda sententia est Gotfredi de Fontis, 2. Sententia.

Rogerij Bachonis, & Nicolai Boneti, quos citat Margo Doct. quest. 3. afferentium substantiam materialem individuari per actualē existentiā. Probatur ex 7. Metaph. tex. 49. actus, in quantum actus determinat, & distinguunt: ergo ultima distinctio, qualis est numerica, est per ultimum actum: sed ultimus actus rei est existentia: quia omnis entitas cuiuscunq; prædicant, si consideratur, ut distincta contra existentiam, semper remanet in potentia ad actum existentie: ergo distinctio numerica fit per actualē existentiam: ac per consequens ipsa est individuationis principium.

Argumen.

3. Sententia.

1. Arg.

Secundū.

4. Sententia.

1. Argum.

Secundū.

Tertiū.

Tertiū.

Quartiū.

5. Sententia.

1. Argum.

Secundū.

Tertiū.

Quest. I. Artic. 6.

videre licebit.

Secunda pars fundatur in alijs duabus diffi-

cultatibus, in quibus Thomista à nobis cilen-

tient;

nempe totum esse accidentis consistere in

inherentia ad subiectum: & etiam duo acciden-

tia non posse simul in eodem subiecto reperi: ex

quibus sic formatur ratio. Essentia accidentis est

inesse subiecto: ergo hoc accidentis erit inesse

huc subiecto: ac per consequens accidentia per

ordinem ad subiectum individuantur.

Vtima sententia est Doctoris nostri in 2. di-

stinct. 3. q. 6. & 5. Metaph. ac suorum omnium

ibidem. Pro cuius intelligentia notandum pri-

mo, quod communicabile, & incomunicabi-

le, opponuntur: Vnde cum duplex sit communi-

cabile ex Doct. in 3. dist. 1. q. 1. vi quod, &

vt quod, vt quod, sicut est quodlibet superius res-

pectu sui inferioris: vt quo; vi est omne illud,

quod alteri communicatur per veram vniōnem

illius suum esse communicando; sicut est forma

respectu subiecti; & natura respectu suppositi;

ita per oppositū datur incomunicabile, vt quod,

& vt quo: incomunicabile, vi quod, est, quod no-

poteſt alteri communicari per modum superioris,

communis, & vniuersalis, nec habet aliquod

inferius, cui communicetur; sed ipsum est infi-

mum, cui sua superiora communicantur in com-

unicabilis, vt quo, est illud, quod nullius potest

esse forma, nec vniibile per veram vniōnem, qua-

le est suppositum & persona. Ex quo fit cum sit

gulare, individuum, & prima substantia, sint tan-

tae incommunicabilia, vt quod, n. m. vt quo, op-

time communicantur: & suppositum, & perso-

na, sint incommunicabilia, vt quod, & vt quo in

presenti non inquirimus de Petro, v. g. per quid

constitutur in esse suppositi, & incomunicabili-

bus, vt quo, sed inquirimus per quid constituta-

tur in esse singularis, individui, & incommuni-

cabilis vt quod: nam hoc secundum presupponi-

tur ad primum ex natura rei.

2. Note.

Tertio, materia prima est una numero in omni-
bus generabilibus secundum se; quia secunda
se non habet, quo distinguatur ergo ipsa est prin-
cipium unitatis individualis.

Quarto arguitur de forma quia in actu in-
dividuationis forma est, quia præcipue terminat
materialiter o formam est, que proxime concur-
rit tantum principium proximum in actu indi-
viduationis: eo præterea, quod individuare est
actuare, & terminare naturam: quod cum mate-
rialiter non conueniat, sequitur quod in ista forma:
ergo materia, & forma sunt individuationis prin-
cipium.

Quinta sententia est inter Thomistas com-
muniſis cum Di. Thomi, i. p. quest. 7. art. 2. & q.
50. & in 2. dist. 3. quest. 4. & de ente, & es-
sentiā, vbi Caiet. cap. 2. & opusci 29. & 70. & r.
contra gentes cap. 2. astutes duo: primum: sub-
stantiam in teriālē individuari per materialē
signatam secundūm est, accidentia individuari
per ordinem ad subiectum. De hoc secundo, nulla
est inter Thomistas dissensio: benevero quoad
primum: nam alii per materialē signatam intelli-
gunt: materialē cum quantitate actualiter vero
esse materialē capace huius quantitatis, & non
illius: alii autem esse materialē, vt est radix, &
causa huius quantitatis & non alterius: alii duo
in individuo considerantes, alterum, scilicet,
quod sit individuum in se; alterum vero quod sit
divisum à quilibet alio; primum, dicunt, habere
à materia secundum D. Thomam; secundum à
quantitate, vel à materia signata. Alii tandem con-
siderant in individuo alia duo, videlicet, irre-
cepibilitatem in alio; & distinctionem à quilibet
alio: primum, aiunt, prouenire à materia; se-
condum vero à materia signata quantitate. Ita-
que licet quot sint Thomistæ, tot videantur de
hac re sentient; nihilominus omnes tendunt
ad unum; vt distinctionem numericam vnius
substantie ab aliis in quantitatē, tanquam in ul-
timam rationem reducant: quæ quidem senten-
tia quoad hanc partem probatur.

Primo, illud est principium individuationis
intrinsecum, cui primo repugnat communica-
re pluribus per modum, quo vniuersale communi-
catur singulariter: ab Averroë appellatur hypo-
stasis individuata Plotino Idriota, id est inter
na proprietates individuata: à Marco V. irone, quem
etiam sequitur Doct. huncupatur, Hæcceitas;
quia ab eo dicitur natura hæc numerosicur enim
Cicerio lib. 3. Epist. familiarium, Epist. 7. ab Ap-
picio dicit appetitatem, & à Lentulo Lentilitatē;
sic, ab hæc, deriuatur Hæcceitas: tandem à Docto-
re in expositione 5. Metaph. tex. 12. effertur ma-
teria totius: cuius hæc sunt verba.

Ad cuius evidentiam notandum, quod ma-
teria & forma opponuntur relativa, ex 2. Phys.
& quod modis dicitur unum vnum oppositorum; tot
modis dicitur & reliquum. Ex 1. Topic. forma
autem quantum ad præsens spectat, accipitur
dupliciter, scilicet pro forma partis, quæ est alte-
ra pars composti, vel pro forma totius, quæ est
ipsa quidditas: similiter materia correspondens
dicitur dupliciter: quia quedam est materia, quæ
opponit formam partis, & hæc est materia, quæ
est principium essentiale rei, constituens cum
formâ vnum ens per se: quedam est materia, quæ
opponit

Secundo, frustra sunt per plura, quæ pos-
sunt fieri per pauciora: sed individuatio potest
fieri, & salvi per materiam signatam: ergo fru-
stra queruntur alia principia: minor potest: quia
ipsi respondent ad rationes Scoti; & omnia in-
convenientia tollunt.

Tertio argunt multis autoritatibus Aris-
& Commentatoris affirmantium materiam esse
individuationis principium, quas in Doct. q. 5.

1.

opponitur forma totius, & ipsi quidditati: & per consequētis est extra rationem quidditatis ratiōne mali: & hæc est materia, quæ est differentia, siue proprietas individualis; quæ est causa proximi haecceitatis, & individualitatis: quæ potest nominari Hæcceitas. Hæc Doctor.

Cord. contra Fabrū.

Ex quibus constat: quam immerito Pater Fabrus Theorem. 90. cap. 2. dicit errasse, & errare quotidiē Scotizantes, qui hanc differentiam individualē, materiam totius appellant: & ultra hoc nomen, Hæcceitas, apud Doct. non inueniri sed ab aliquibus Scotistis sive adinuentum, ut rei clara obfuscaritatem offunderent: nam ipse potius errat: quia tam primum, quam secundum ex relatib. Doctoris verbis patet: si enim ait, materia, & formam, relative opponi: & inquit, aliam esse formam partis, & aliam formam totius: & materiam, aliam esse materiam partis, quare non consequenter concludetur aliam esse materiam totius?

Præterea: sicut differentia specifica ad genus comparata est actus contrahens, actuans, & determinans ipsum ad esse specificum: sic differentia individualis ad speciem comparata est actus ipsum contrahens, & ad esse singularis determinans. Ceterum est discribens: na differentia specifica sumitur semper ab aliqua realitate pectori, & alia ab illa, à qua sumitur genus, quam realitatē genus tantum in potentia continet: & ideo talis realitas perficiens genus constituit simul cū ipso speciem, estque de intrinseca quiditate species: at differentia individualis non sumitur ab aliqua realitate superaddita speciei, sed ab ultima realitate formæ: idest, ab ipsa natura specifica in ultima actualitate sua quidditativa concepta: aqua realitas differentialis non solū potentialiter, sed virtualiter in ipsa natura specifica continetur: quia talis natura habet principia eam producentia: ex quo prouenienti, vt non constitutum cum natura aliam quidditatem ab ipsa natura diue sam: nam licet ad conceptum individuali intrinsece pertineat, non tamen constituit nouā quidditatem: quia eadem est quidditas speciei & individuali: quamvis nō sit eadem entitas: species enim dicit totam quidditatem individuali: sed nō omnem entitatem: cum in individuali ultra quiditate specifica reperiatur entitas singularitatis.

Tandem: sicut differentia specifica ad alias differentias comparata facit differre, & est primo diversa, idest, ultimum distinctionum sui constituti non conueniens cū alia differentia in aliquo superiori, quod de eis in quid prædicetur: ita differentia individualis ad alias similes comparata distinguit suum individuali ab alijs: estque ab alijs primo diversa.

Dicendum primo. Principium individualitatis non est aliqua negatio: sed est entitas realis positiva. Hæc est communis: cum Doctore ut supra, quest. 2. contra Authores primæ sententie: probatur primo, nihil simpliciter repugnat alienti, per seomnegationem, seu priuationem: sed cuilibet individuali repugnat simpliciter, & omnino, individuali in partes subiectivas: ergo talis divisione non repugnat sibi per aliquam negationem.

Note.

2. Note.

specificæ ad tria comparatur vel ad inferiora suis nempe individuali vel ad superiora, scilicet, ad genem, quod dividitur ad alias differentias specificas, à quibus distinguit speciem, quam constituit: sic differentia ista individualis potest, vel ad alias inferiora comparari: vel ad suum superiorum, quod est species vel ad aliam differentiam individuali, à qua distinguit individuali, quod constituit:

Vnde sicut differentia specifica in ordine ad individualia comparata non potest in plura species differentia dividiri: nec species per ipsam constituta: sic differentia individualis in ordine ad inferiora non potest in plura numero differentia dividiri: nec individuali per ipsam constitutum: immo illis ita dividiti repugnat: Differentiū tamen: nam differentiae specificæ non repugnat omnis divisione: quia in plura numero dividiti potest: at vero differentia individuali omnis divisione repugnat: ratio est: quia illa est minus una; & ideo magis divisibilis: ista vero est maxime una: & ideo sibi dividiti repugnat.

Præterea: sicut differentia specifica ad genus comparata est actus contrahens, actuans, & determinans ipsum ad esse specificum: sic differentia individualis ad speciem comparata est actus ipsum contrahens, & ad esse singularis determinans. Ceterum est discribens: na differentia specifica sumitur semper ab aliqua realitate pectori, & alia ab illa, à qua sumitur genus, quam realitatē genus tantum in potentia continet: & ideo talis realitas perficiens genus constituit simul cū ipso speciem, estque de intrinseca quiditate species: at differentia individualis non sumitur ab aliqua realitate superaddita speciei, sed ab ultima realitate formæ: idest, ab ipsa natura specifica in ultima actualitate sua quidditativa concepta: aqua realitas differentialis non solū potentialiter, sed virtualiter in ipsa natura specifica continetur: quia talis natura habet principia eam producentia: ex quo prouenienti, vt non constitutum cum natura aliam quidditatem ab ipsa natura diue sam: nam licet ad conceptum individuali intrinsece pertineat, non tamen constituit nouā quidditatem: quia eadem est quidditas speciei & individuali: quamvis nō sit eadem entitas: species enim dicit totam quidditatem individuali: sed nō omnem entitatem: cum in individuali ultra quiditate specifica reperiatur entitas singularitatis.

Tandem: sicut differentia specifica ad alias differentias comparata facit differre, & est primo diversa, idest, ultimum distinctionum sui constituti non conueniens cū alia differentia in aliquo superiori, quod de eis in quid prædicetur: ita differentia individualis ad alias similes comparata distinguit suum individuali ab alijs: estque ab alijs primo diversa.

Dicendum primo. Principium individualitatis non est aliqua negatio: sed est entitas realis positiva. Hæc est communis: cum Doctore ut supra, quest. 2. contra Authores primæ sententie: probatur primo, nihil simpliciter repugnat alienti, per seomnegationem, seu priuationem: sed cuilibet individuali repugnat simpliciter, & omnino, individuali in partes subiectivas: ergo talis divisione non repugnat sibi per aliquam negationem.

cut & ipsa essentia: igitur non potest esse de se ratio singularitatis.

Ad argumentum in oppositum respondeo: actum distinguere eo modo, quo est actus: si est actus accidentalis, accidentaliter; si essentialis, essentialiter, si specificus, specificè, & si numericus, numerice distinguunt: cum hoc tamen sit, ultimam distinctionem in coordinatione prædictamentali esse distinctionem individuali, quæ sit per ultimum actum, pertinentem ad tacitum coordinationem, ad quam non pertinet per se actualis existentia: quia tota prædictamentalis coordinatio ab existentia abstrahit: ac proinde distinctio individualis non est per actuali exstantiam, sed per aliquid prius.

*Ad argu-
men-
ta senten-
tiae.*

Dicendum tertio. Nec quantitas, nec ali-

quod accidens, est principium individuali substan-

tiam materialem: est Doct. quest. 4. contra

Authores tertiae sententie: probatur primo im-

possibile est, quod substantia non mutata sub-

stantialiter, de hac substantia fiat non hæc: vel è contra: de non hac fiat hæc: hoc est clarissimum.

Implicat quod Petrus inanens in suo esse substantiali non sit Petrus: & quod, vt sic, manca sub-

alia, & alia singularitate absque sui mutatione

substantiali: quia tunc, quamvis successivè, esset aliud, & aliud individuali: quod implicat: sed si

quantitas, vel aliud accidens, esset principium individuali, non sit possibile: igitur nullatenus quantitas, seu aliud accidens

potest esse principium individuali substantiae: probo minorem: posita aletate accidentiū, ponitur alietas numeralis substantiae: sed Deus potest absque contradictione hanc substantiam, sine suis accidentibus, conservare, & alijs accidentibus afficere, nulla substantiali mutatione facta circa eam: ergo si accidens est principium individuali substantiae, sequitur: etiam substantia non mutata substantialiter posse fieri de hac non hæc: & esse aliam, & aliam subst-

tiæ numerice simul, vel successivè. Maior est

certa: quia variato principio individuali va-

riatur individuali: minor probatur: quia subst-

ta est realiter distincta, & prior naturaliter om-

nii accidente ex cap. de substantia: nec depen-

det ab accidentibus: quia prius, vt prius, non de-

pendet essentialiter a suo posteriori: ergo opti-

me poterit Deus absque contradictione hanc nu-

mero substantiam absque aliquo accidente con-

seruare; eamque alijs accidentibus afficere.

Secundo, quod est esse & tuus alicuius non dat

illi conditionem necessariam requisitam ad cau-

sandum: quia tunc idem dependet et a seipso,

& esset prius, & posterius seipso: sed accidens

est effectus substantiae: & conditio requisita

ad causandum est singularitas: quia actiones

sunt singularia: ergo accidens, quodcumque

sit, non potest tribuere substantiae singularita-

tem. Alia argumenta. Vide in Doct. & apud

Trombetam 5. Metaph. quest. 5. art. 2.

Ad argumenta pro tertia sententia respon-

derunt: ad primum, nego minorem: de ratione

quæ solū est esse diuisibile in ea, quæ insunt: nō

tāquæ in partes subiectivas, & eiusdem rationis, sed

tāquæ in partes copientes, quales nō sunt indi-

vidua;

*Ad primū
pro tercia
sententia.*

Tertio, quod non est de se distinctum, & determinatum, non potest esse principium di-

stinguens, & determinans aliud: sed existentia

est huiusmodi: nam est de se communicabilis, si-

negationem sed per aliquam entitatem positivam

sibi internam: major probatur: nam quælibet ne-

gatio, seu priuario, licet tollat potentiam proximam

ad illud, quod negat, vel priuat: non tamē

ponit repugnantiam simpliciter: v.g. cæcitas in

homine negat potentiam proximam ad actum

videndi, non tamen ponit repugnantiam simpli-

citer ad talē actum, ita vt sit homini impossibili

le videre: aliter enim Deus non posset cæcos illu-

minare: quod est blasphemum: ergo cum de fa-

cto ad potentiam sit evidens consequēta: &

cæcitas non ponat repugnantiam simpliciter: ma-

ior est absolute vera: & minor patet: ergo & con-

clusio.

Secunda nullā imperfēctiō repugnat alicui sim-

pli citer, nisi propter aliquā perfēctionem trans-

cientem, que dicit carentiam defectus secun-

dum propriam naturam, idest, propter aliquam

entitatem positivam: vt irrationalitas repugnat ho-

mini propter rationale: sed dividiti in partes sub-

iectivas est quædam imperfēctiō (propter hoc

enim non operatur in diuisinis) ergo non conne-

xit individuali: nisi ratione aliquiū entitatis po-

situū.

Tertio, nullā entitas priuatiua est constitutiva

formaliter, & intrinsece entitatis formaliter po-

siituū: sed quodcumque singulare, vt sic, est enti-

tas positiva directe in linea prædictamentali col-

locata: ergo nequit per negationem constitui.

Ad argumenta opposita sententie responde-

tur: ad primum quod nihil probat contra nostrā

coaclusiōnem: nam nos non querimus per quid

individuali sit formaliter diuisum: cum sit ta-

le per individuali: sed quærimus de funda-

to, ratione cuius competit singulare talis individuali

: & hoc asserimus esse aliquid positiuum.

Ad secundum respondebit ultima conclusio-

.

Ad secundum secundo: actualis existentia non

est principium individuali natūras communi-

nes: est Doct. quest. 3. contra Authores secun-

da sententie: & probatur primo: in coordina-

tione prædictamentali sunt omnia ad illam requi-

siuta: circumscribo quocumque alio, quod ad illā

coordinatiōnē per se non pertineat: ergo, si cut

inuenitur supremum in qualibet prædictamen-

talī coordinatiōnē, omni existentia exclusa; con-

siderando illud præcisē in ratione essentiæ: ita

inuenitur infimum, quale est individuali, abs-

que omni actuali existentia: ergo tale individuali

non individuali potest per actuali existen-

tiā: patet euidenter: quia hic homo in coordina-

tionē reali prædictamentali non plus formaliter

includit existentiam, quam homo: ergo,

etc.

Secundo, existentia naturæ non est de se

hæc, & singularis, sicut nec ipsa natura: ergo si

cut quæritur per quid natura est hæc: ita quæ-</

uidua: vel distinguo minorem, diuisio in partes quantitatis, & integrales: cōcedo: in partes subiectas: nego minorē. Et cum vltius dicitur: id, quod est ratio diuisibilitatis in aliquo, esse rationem distinctionis: dico: sensum propositionis esse: quod per id, quo aliquid est diuisibile, distinguuntur partes diuidentes: & talis sensus est falsus: quia genus est diuisibile in plures species: & tamē genus nō est ratio distinctionis specierū, sed differentiae species cōstituētes: similiter in proposito, quantitas est ratio diuisio[n]is totius quanti, non tamen ipsa secundum suam rationem est ratio partium distinctionis.

Ad secundū dico: quod licet in alio, & alio igne sit alia, & alia forma: nihil minus ratio distinctionis desumitur à differentia numerica huius ignis alia à differentia numerica illius. Et cū rursus additur: formā non differre à forma, nisi quia in alia, & alia parte materia recipitur: est falsum: nā quāvis alia forma sit in alia materia: non tamē propter alienatę materię est alia forma: sed sicut entitas forma est alia ab entitate materia, ita & sua alias. Similiter alia propositio est falsa: quia prior est distinctio partiū materię, quā quantitas: quia subiectū quantitatis est hoc aliquid: siue tale subiectū sit ipsa materia prima, siue totum compositum: ac per consequētū implicat per quā titatem diuiduari.

4. Concluſ. Dicendū quarto. Nec materia, nec forma, vt sunt principia essentialia substantiae materialis, sunt principiū diuiduationis illius. Hęc est contra quartā sententiam: habeturque implicite à Doctor locis citatis: & probatur primo. Talia principia potius sunt rationes conuenientiae inter diuidua, quā distinctionis: ergo non sunt diuiduationis principium formale, sicut de eo loquimur: patet cōsequētia: quia principiū diuiduationis est ratio distinctionis diuiduum ab alio: ergo cū materia sit vna, & eadem numero, in omnibus, nō potest esse principiū diuiduationis.

Secundū materia, & formas sunt de essentiā totius cōpositi; ex 7. Metaph. c. de partibus distinctionis; vt etiam probat Doctor in tertio dist. 22.

Sed cōpositū in comuni, vt ex illis cōponitur, nō est ex se singularē: ergo nec materia, nec forma, quatenus ipsum componunt, sunt ex se singulares: ac per cōsequētū per aliquid aliud, tā materia, quā forma, quā cōpositū singularizantur: maior patet: minor probata fuit articulo primo: consequētia est legitima; estq; Arist. 7. Metaph. tex. 39. vbi si ait: Palā quod anima quādā substantia est, corpus vero materia, homo autem animal, quod est ex utrisque, vt vniuersale vel vt vniuersaliter: & subdit: quod Sortes, aut Coriscus, vt singulariter: & post modūm concludit: siquidem anima dupliciter dicitur: scilicet in vniuersali, & in singulari: & subdit inferius si vero simpliciter anima hoc, & corpus hoc: vt quidem vniuersale, & singularē. Ex quo texu constat; quoniammodo partes essentialia sumuntur in vniuersali, & in singulari: sed quatenus singulares non cōponunt totū determinabile per singularitatem: quia tunc substantia cōposita esset ex se singularis, quod supra impugnauimus: ergo cōponit eam in vniuersali: ac per consequētū nō sunt principium diuiduationis.

Tertio, eadē numero materia est ingenito, ac incorrupto: viciū nāque diuersas sufficit formas: ergo eadē singularitatē habet in genito, ac in corrupto: ergo vel materia non est diuiduationis principiū vel genitū, & corruptū, erit idē numero diuidū: quia vbi datur idē formale cōstitutū, necessario dandū est idē formale cōstitutū: hoc autem non est admittendum: ergo.

Ad argumenta quartā sententiam: ad primum dico: quod in quolibet diuiduo, ultra prædicta, reperitur ultima realitas ipsius cōpositi, per quam vltimo diuiduatur: ab alioque numerice differt.

Ad secundū dico esse solutione indignū: nam si aliquid concludit, concluderet etiā ipsam naturā in existente esse diuiduationis principiū. Præterea: inquirō: quando infurit: naturā ad extra existente habere esse singularē: quid intelligitur? quia aut intelligitur, naturā esse ex se & ex sua ratione singularē: & hoc est falsum, vt vidimus: aut intelligitur vere esse diuiduatam per aliud: & si hoc: vnde valet: natura in re est singularis per aliud: ergo materia, & forma, sunt in diuiduationis principiū? Vnde locus?

Ad tertiu dico, magis cōcludere oppositū: nā si est in omnibus generabilibus, & corruptibilibus, eadē numero materia secundū se: ergo ipsa materia secundū se non est diuiduationis principiū: pater: quia principiū diuiduationis est ratio distinguendi vnum diuiduum ab alio: ergo cū materia sit vna, & eadem numero, in omnibus, nō potest esse principiū diuiduationis.

Ad quartū dicēdū: quod licet forma determinet, & actuet materię: non inde sequitur, ipsam esse principium diuiduationis rei materialis:

quia tale principiū supponit naturā diuiduādā: & cūtā materia, quā forma sint partes essentialia ipsius nature, necessario supponuntur ipsi principiū diuiduāti: ergo nec materia, nec forma, possunt esse tale principiū diuiduationis.

Dicendū quinto, substantia materialis non in diuiduatur per materię signatam, quomodo cū que intelligatur: nec accidens diuiduatur per ordinē ad subiectū. Hęc quod primam partem est expressa Doct. q. 5. & quod utrāque statuit cōtra Thomistā Prima pars probatur primo: signatio illa, quomodo cūque cōsideretur in materia prima, vel est aliquid distinctum realiter à materia, & ei superadditū; vel aliquid re ipsa cū easī primū: necessario talis signatio erit accidens: & sic non poterit diuiduare substantiam: quia substantia habet suum esse completum in ratione diuidui independenter ab omni accidente: si secundū; vt placet AEgydio, & Caietano.

Contra illa signatio materię depēdet necessario à quantitate: ergo non potest esse idem realiter cum materia: antecedens conceditur ab ipsi: consequētia probo: nihil depēdens a posteriori naturaliter, & re ipsa distincto à priori, potest esse idē realiter cū ipso priori: si enim substantia distinguitur realiter à qualitate, non poterit identificari cū re à qualitate causata: sed per vos illa signatio dependet necessario à quantitate, quae naturaliter est posterior materia, & ab ea realiter distinguitur: ergo talis signatio nullatenus materia

Ad primū pro quar- ta sententia.

Ad secun- dum.

Ad tertiu.

Ad quartū.

Quinta con- clusio.

Prima pars probatur.

materię idētificari potest: maior probatur: quia tunc signatio illa est prior, & non prior: prior: quia realiter cū materia idētificata, que materia est prior quantitate: non prior: quia est causa à quantitate, que est posterior substantia: unde si causa est posterior: necessario effectus debet esse posterior.

Huic argumento responderet: Caietanus negādo maiore: nā signatio materia est prior quantitate in ordine cause materialis, posterior vero in ordine cause formalis: & cū nā implicet, idē esse prius, & posterior, in diverso genere causa: nam causa sunt sibi inuicē causa: Ideo maior est falsa;

Sed cōtrā implicat, A, realiter distinguū A, B, vt à posteriori naturaliter: quia etiā distinguuntur, C, causato ab ipso, B: quia si prius C, non potest, idētificari, cum, A, multo minus ipsum, C, idētificabit ipsi A, nā sicut quod est prius priori, est prius posteriori: ita quod distinguuntur realiter à priori, distinguuntur etiā realiter à posteriori, & oppositū mēns capere nequit: ergo si substantia, & quantitas, distinguuntur realiter, & substantia est naturaliter prior quantitate: & quantitas posterior: signatio, quae à quantitate causatur, erit posterior ipsa quantitate: ac per consequētū, si quantitas, que est prior tali signatione, non idētificatur cum substantia, multo minus identifica bitur talis signatio, que est posterior quantitate.

Præterea: cōtra sic insurgit illud, quod est necessaria cōditiō cause ad causandum, non potest esse à causato, seu effectu: sed singularitas substantiae, seu signatio, est necessaria cōditiō in ipsa ad causandum quantitatē: quia effectus singularis postulat causam singularē: ergo impossibile est talis signationē esse à quantitate, que est effectus substantiae singularis. Minor cū consequētia patent: maior probatur: quia aliter causa, in quantū sufficiens ad causandum, esset causata à suo effectu, & effectus esset causa sui ipsius: que omnia sunt inconvenientia: ergo.

Tandē sic objicio: talis signatio, que principiū diuiduationis ponitur, vel est causata à quātitate potētialē, vel actualē: non primū: quia quod nihil est in se, nihil potest causare in quocumque genere causa, loquendo de causatione reali: nec secundū: quia tuas nondū est quantitas in actu: quia talis quantitas secundum eundem Caietanū causatur à materia signata quantitate: causa autē supponitur suo effectu: igitur, &c.

Nec do & trina illa (seu potius éuacio argumenti) quae Thomistis est valde cōmuni, aliquā continet: veritatis maxime in causis, materiali, & formalī: quia nec causa materialis est causa causæ formalis; nec ē conuerso: sed ambae sunt causæ tertii: & in causando tertii, seu cōpositū, nec materia dependet à forma, nec forma à materia: quia sunt distinctæ causalitates, & primo diversæ nec intelligi potest: quomodo forma sit causa formalis materia: nā vel est causa entitatis materiae: & hoc est falsum: quia ē solo Deo: vel est causa causalitatis materiae: & hoc similiter est falsum: quia nec materia tribuit causalitatē formæ, nec contraria: licet ambae ad causandum tertium concurredit, respectu cuius dicuntur partes, & causa.

Nec illud Philosophi, quod causa sunt sibi inui-

Secunda
pars proba-
tur.

cē causæ, obstat: tū quia solū loquitur de causis extrinsecis, finali, videlicet, & efficienti, vt eius exēpla manifestant. Tū etiā quia illud nō debet intelligi de causis, vt sic, nā licet causa ordinetur in causando idē: vt docet Doctor lib. de primo Principio cap. 1. conclus. 9. ceteru non sunt sui ipsarū inuicē causa in causando: quia tunc inter causas esset ordo essentialis dependetia, qui inter eas nō reperitur: vt ibidē docet cōclus. 12. Tū denique, quia causa sunt sibi inuicē causa: res peccati terri, & hoc tātu vult Philosophus ibi, pro quo vide Leuchterū in 2. dis. 3. q. 4. s. quidā nou. Expositor: vel Kadam 2. p. cōtrou. 3. articulo 4.

Secundo principaliter probatur: materia prima nō recipit immediate in se quantitatē: quia secundū Thomistas, accidentia non subiectū immedieate in materia prima; sed in toto cōposito: ergo materia prima nō primo signatur per quantitatē: sed ipsum cōpositū ergo potius ipsum cōpositum signatum, est principium diuiduationis, quā materia prima signata.

Secunda pars coelusionis prebarū primo: in quaūq; coordinatione predicamentali sunt omnia pertinetia ad illā, circumscripto quo cūque alio, quod nō est aliquid essentialiter talis coordinationis; sed ad quācūque coordinationē predicamentali in ascēdendo, & in descendendo, sicut pertinet aliquid primū genus, de quo nullū genus predicetur: ita pertinet aliquid infinitū subiectū, cui nihil subiectū: ergo in qualibet coordinatione est infinitū subiectū, absque alio alterius coordinationis: sed tale infinitū subiectū est necessario diuiduāti: ergo in qualibet coordinatione predicamentali, reperitur diuiduāti, absque alio alterius coordinationis: ac per consequētū: nec substantia diuiduatur per aliquid accidens, nec accidens per substantiam: nec accidens vnius predicamenti per accidens alterius predicamenti. Maior hulus rationis probat. r: quia duæ coordinaciones predicamentales sunt primo diuersæ, & impermixte; & ita nihil vnius est tale per aliquid alterius: Minor autem est manifestaznam aliter in ascēdendo, vt descendendo procederemus in infinitū: igitur, &c.

Secundo, in qualibet coordinatione predicamentali, circumscripto quo cūque alterius coordinationis, inuenitur ratio speciei: sed de ratione speciei est, quod sit de pluribus differentiis numero predicabilis: ergo in qualibet coordinatione, sine adminiculo alterius coordinationis, potest intueri aliquid, quod sit intrinsecē diuiduum, & singulare, de quo species predicitur: minor ab omnibus cū Porphyrio conceditur: maior patet: quia nulla opinio fingit speciem esse in aliquo predicamento per rationem alterius predicamenti, sed per propriam rationem in proprio predicamento inclusam: consequētia autem probatur: nam aliter in illa coordinatione, non inuenietur sufficienter aliquid, quod sit species specialissima, de cuius ratione est esse predicabile de pluribus numero differentiis: nam si nihil ei subiectū in tali coordinatione, de nullo poterit predicari.

Tertio, diuiduum recipit per se predicationem sue speciei, & omnium predicatorum su-